Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

TER ONDERTEKENING

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit

Auteur
[redacted]

TER BESLISSING
Datum
17 oktober 2024

Kenmerk
DGA-PAV / 86822438

RT 0000080517

nota

Evaluatie van de Meststoffenwet 2024

Parafenroute

[redacted]

Bijlage(n)

Aanleiding

Het 7e actieprogramma Nitraatrichtlijn kondigt een evaluatie van de Meststoffenwet in 2024 aan. Ook volgt uit de Meststoffenwet dat elke vijf jaar een evaluatie moet plaatsvinden. Hiertoe zijn verschillende onderzoeken uitgezet, waarvan de uitkomsten input vormen voor het nog op te stellen 8e actieprogramma (AP). De bijgevoegde kamerbrieven zijn hetzelfde en bevatten een weergave van de uitkomsten van die onderzoeken. Met het versturen van de brieven worden de onderzoeken die ten behoeve van de evaluatie van de Meststoffenwet 2024 zijn uitgevoerd aan de Tweede- en Eerste Kamer gepresenteerd (zie bijlagen).

Geadviseerd besluit

U kunt wordt geadviseerd in te stemmen met bijgevoegde brieven en het versturen ervan naar de Tweede- en Eerste kamer.

Kernpunten

- In het najaar van 2023 zijn meerdere onderzoeken uitgezet ten behoeve van de evaluatie van de Meststoffenwet 2024. Deze onderzoeken richten zich op een aantal aspecten van het mestbeleid die door de ontwikkeling in de afgelopen jaren op dit moment bijzondere aandacht vragen. Deze onderzoeken zijn recentelijk afgerond en de rapporten zijn definitief opgeleverd.
- Het betreft de volgende onderzoeken:
    - een belevingsonderzoek van WEcR '*Agrarische ondernemers over het mestbeleid*' dat inzicht geeft in hoe agrariërs tegenover het mestbeleid staan,
    - een onderzoek van het RIVM '*Kennisnotitie Waterkwaliteit in Landbouwgebieden*' naar de huidige toestand van en trends in de waterkwaliteit van het oppervlaktewater en grondwater,

Ontvangen BPZ

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Kenmerk
DGA-PAV / documentId

  - een prognose van WEnR '*Effecten van het mestbeleid op de uit- en afspoeling van meststoffen*' naar de verwachte effecten van het 7e actieprogramma Nitraatrichtlijn en de derogatiebeschikking op de waterkwaliteit van grond- en oppervlaktewater voor nutriënten afkomstig uit de landbouw. Dit onderzoek vormt ook een onderdeel van de tussenevaluatie KRW 2024 dat in het kader van het KRW-impulsprogramma door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat wordt uitgevoerd,
  - een onderzoek van de CDM '*Analyse van de mestmarkt in Nederland over de periode 2018-2022*' naar de ontwikkelingen op de mestmarkt en wat de effecten zijn van voornoemde maatregelen op de mestmarkt (o.a. afbouw derogatie), en
  - mede vanwege de maatschappelijke zorgen over het ingezette beleid rondom kalenderlandbouw en de wens om te komen tot meer bedrijfsgerichte doelsturing is ook een onderzoek uitgevoerd door de CDM '*Verkenning korte en lange termijn maatregelen in kader van de Meststoffenwet voor realisatie van waterkwaliteitsdoelen*' dat meer inzicht geeft in welke aanpak in het mestbeleid ingezet kan worden om te komen tot doelbereik voor de waterkwaliteit voor nutriënten afkomstig uit de landbouw.
- In de bijlage treft u de onderzoeksrapporten van voornoemde onderzoeken aan. In bijgevoegde kamerbrieven wordt per onderzoek een korte samenvatting gegeven van de belangrijkste uitkomsten van de onderzoeken. Hiermee is de evaluatie van de Meststoffenwet 2024 afgerond.
- Op 26 augustus jl. zijn de onderzoekresultaten in ambtelijke reflectiebijeenkomsten door de onderzoekers gepresenteerd aan vertegenwoordigers van dierlijke- en plantaardige sectorpartijen, natuurorganisaties, provincies en waterschappen, waarna er gelegenheid was om te reflecteren op de resultaten. De brieven bevatten een korte impressie van die bijeenkomsten.
- Uit de waterkwaliteitsonderzoeken volgt dat er voor het 8e AP met het oog op doelbehoud en doelbereik voor zowel grond- als oppervlaktewater nog een opgave is als het gaat om nutriënten afkomstig van de land.
- Het traject om te komen tot het 8e AP loopt, daarover bent u separaat geinformeerd.
- Op basis van de resultaten van de voornoemde onderzoeken ten behoeve van de evaluatie van de Meststoffenwet zijn voor het 8e AP afwegingen te maken op een aantal aspecten die u benoemt in de brieven zoals: gebiedsgerichte- versus generieke aanpak, de herkenbaarheid van de agrarische ondernemer in het mestbeleid, de mogelijkheden voor doelsturing, differentiatie van beleidsinzet ten aanzien van doelbereik of doelbehoud in specifieke gebieden, de economische effecten en de effectiviteit en inpasbaarheid van maatregelen in de bedrijfspraktijk
- Met het versturen van bijgevoegde kamerbrieven maakt u nog geen keuze over de aanpak in het 8e AP.